

RAQAMLI OMMAVIY AXBOROT VOSITALARNING TIL EVOLUTSIYASIGA TA'SIRI

Ixtiyorova Go'zal Ixtiyor qizi

Chirchiq davlat pedagogika univeristeti

Turim fakulteti xorijiy til va adabiyot

fakulteti 2-bosich talabasi

Annotatsiya: Raqamli ommaviy axborot vositalarining jadal o'sishi sezilarli darajada o'zgarditildan foydalanish, aloqa shakllarining jadal rivojlanishiga hissa qo'shdi. Ushbu maqola raqamli ommaviy axborot vositalarining til evolyutsiyasiga ta'sirini o'rganib chiqadigan so'zlarning paydo bo'lishi, jargon va onlayn bo'shliqlarda tillarning aralashishi. Buijtimoiy tarmoqlar, bloglar va xabar almashish ilovalari kabi raqamli platformalar qanday mavjudligini o'rganadi gibrid tillarni yaratishni osonlashtirdi va ixchamroq, norasmiylikni rag'batlantirdi. Bundan tashqari, vizual aloqaning ta'siri, shu jumladan kulgichlar va memlar, matn tili bilan bog'liq holda muhokama qilinadi. Xavotirga qaramaytil standartlari eroziyasi va ingliz, raqamli media ham hukmronlikni saqlash va xavf ostida qolganlarni targ'ib qilish imkoniyatlarini taqdim etaditillar. Maqola raqamli tilning kelajagi haqida fikr yuritish bilan yakunlanadi

Kalit so'zlar: Raqamli media, til evolyutsiyasi, jargon, gibrid tillar, kodlarni almashtirish, kulgichlar, memlar, lingvistik xilma-xillik, tilni saqlash, ijtimoiy media, aloqa, qisqartma, tilni standartlashtirish, ko'p tillilik, global tillar, norasmiy muloqot

Til dinamik, jonli mavjudot bo'lib, unga javoban doimiy ravishda rivojlanadi jamiyat, madaniyat va texnologiyadagi o'zgarishlar. So'nggi bir necha o'n yilliklar ichida o'sish raqamli media bu evolyutsiyani tezlashtirishda hal qiluvchi rol o'ynadi. Internet, ijtimoiy media platformalari, bloglar va lahzali xabar almashish ilovalarining tarqalishi bilan ,muloqot yanada oniy, global va interaktiv bo'ldi. Bu raqamli inqilob tilni yozish, gapirish va talqin qilish uslubimizni sezilarli darajada o'zgartirdi, yangi lingvistik tendentsiyalarning, ifoda shakllarining paydo bo'lishiga olib keladi va aloqa normalari.[1]

Raqamli ommaviy axborot vositalarining keng qo'llanilishi nafaqat yangi lug'at va muloqot amaliyoti, lekin tillarni aralashtirishni ham osonlashtirdi va madaniyatlar, raqamli platformalarni lingvistik ijodkorlikning erish qozoniga aylantiradi. Yangi so'zlar va jaranglar tez tug'iladi va tarqaladi, ko'pincha bir qismi bo'lish uchun raqamli bo'shliqlardan o'tib ketadikundalik tildan. Bundan tashqari, onlaynning norasmiy, qisqacha tabiatimuloqot tildan qanday foydalanishni shakllantiradi, uni to'g'ridan-

to'g'ri va kamroq qiladi rasmiy. Shu bilan birga, raqamli ommaviy axborot vositalari potentsial eroziya haqida tashvish uyg'otdian'anaviy til tuzilmalarining, ingliz kabi ba'zi tillarning ustunligi vatil xilma-xilligi oldida turgan muammolar. Bu tashvishlar kompleksni ta'kidlaydi raqamli media va til evolyutsiyasi o'rtasidagi munosabatlar, bu erda innovatsiyalar va saqlash birgalikda mavjud bo'lishi kerak. Ushbu maqola raqamli ommaviy axborot vositalarining til evolyutsiyasiga ta'sirini o'rganadi, tahlil qiladi yangi lingvistik shakllarni yaratishdagi roli, muloqotga ta'siri amaliyotlari va uning til xilma-xilligini boyitish va eroziya qilish imkoniyatlari.

Raqamli media rivojlanishda davom etar ekan, biz ulanish uchun foydalanadigan til ham shunday bo'ladi Raqamli ommaviy axborot vositalarining til evolyutsiyasiga ta'siri ko'p qirrali, yangi so'zlarni kiritishdan tortib, muloqotning turli jihatlariga ta'sir qilish til normalari va amaliyotlarini qayta belgilash. Ushbu maqolaning asosiy qismi batafsil yoritilgan

Raqamli media tilni shakllantirishning asosiy usullarini chuqurroq ochib, ikkala ijobiy tomonlarini ham tahlil qiladi va bu transformatsiyaning salbiy oqibatlari.[2] Yangi so'zlar va jargonlarning paydo bo'lishi raqamli texnologiyalarning eng ko'zga ko'ringan effektlaridan biritil bo'yicha ommaviy axborot vositalari - bu yangi so'zlarni, qisqartmalarni tez yaratish va qabul qilishdir jargon. Twitter, Facebook va Instagram kabi ijtimoiy media platformalarida o'zaro aloqa tezda global lug'atning bir qismiga aylangan yangi lug'at boyligini yaratdi leksika. Selfie, heshteg, vlog va mem kabi atamalar raqamli makonlarda paydo bo'lgan lekin ularning onlayn kelib chiqishidan oshib ketdi, hozirda keng tan olingan va foydalanilmoqda ham og'zaki, ham yozma muloqot. Qisqartmalar va qisqartmalar ham rivojlanadi raqamli aloqa, matnga asoslangan tezlik va qisqalik zaruratidan kelib chiqadi suhbatlar. LOL (baland ovozda kulish), BRB (zudlik bilan qayting) va kabi iboralar TTYL (keyinroq gaplashamiz) lahzani aks ettiruvchi kundalik tilning bir qismiga aylandi raqamli nutqning norasmiy tabiati. Bu yangi so'zlar tez-tez virusga tarqaladi, rahmat raqamli platformalarda kontentni almashish qulayligi uchun, global ta'sir yaratish til rivojlanishi.[4]

Qisqartirish va ixchamlik Raqamli platformalar, xususan Twitter kabi belgilar chegaralari qisqalik va ixchamlikka ustunlik berdi aloqa. Ushbu platformalarning talablarini qondirish uchun foydalanuvchilar ko'pincha so'zlarni qisqartiradilar va iboralar, stenogrammaning yangi shakllarini yaratib, ular ichida keng tushuniladi raqamli hamjamiyat. Siz uchun u, ajoyib uchun gr8 yoki iltimos uchun plz kabi qisqartmalar mavjud raqamli leksikaning ajralmas qismiga aylanadi. Tez muloqotga bo'lgan ehtiyoj ham olib keladi his-tuyg'ularni ifodalash uchun vizual yorliqlarni ta'minlaydigan kulgichlar va kulgichlardan foydalanish yoki g'oyalar. Emojilar, ayniqsa, o'zgarib turadigan universal tilga aylandi til to'siqlari va raqamli muloqotga hissiy kontekst qatlamini qo'shish. Tilni qisqartirish tendentsiyasi kengroq ijtimoiy

siljishni aks ettiradi bizning tobora bog'langan dunyomizda tezroq va samaraliroq muloqot.[3]

Xulosa: Raqamli ommaviy axborot vositalarining til evolyutsiyasiga ta'siri chuqur va ko'p qirrali bo'lib, biz qanday muloqot qilishimiz, yaratishimiz va baham ko'rishimizdagi sezilarli o'zgarishlarni anglatadi ma'nosi. Raqamli platformalar yangi so'zlarni yaratishni tezlashtirdi, jargon va gibril tillar, bu esa norasmiy, ixcham va muloqot uslubi. Bu evolyutsiya tezlik, qisqalik, va raqamli bo'shliqlarning tezkorligi va interaktivligi bilan osonlashtirilgan hissiy nuance. Emojilar, memlar va multimediyalar elementlarining ko'tarilishi tilni o'zgartirdi an'anaviy matn bilan bir qatorda vizual ifodani ta'kidlagan holda ishlatiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Crystal, D. (2001). Language and the Internet. Cambridge University Press.
2. Akmalxonov, S. F. A. (2024). ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A VIRTUAL ASSISTANCE TO ENGLISH TEACHERS. European Science Methodical Journal, 2(6), 339-344.
3. Axmedova, G. A. Q. (2024). THE IMPORTANCE OF DIGITAL TECHNOLOGIES TO MOTIVATE ENGLISH LANGUAGE LEARNERS. Academic research in educational sciences, .(CSPU Conference 1), 502-506.
4. Baron, N. S. (2008). Always On: Language in an Online and Mobile World. Oxford University Press.
5. Dörnyei, Z., & Ushioda, E. (2013). Teaching and Researching Motivation. Routledge.
6. Seargeant, P., & Tagg, C. (2014). The Language of Social Media: Identity and Community on the Internet. Palgrave Macmillan.
7. Thurlow, C., Lengel, L., & Tomic, A. (2004). Computer Mediated Communication: Social Interaction and the Internet. Sage Publications.
8. Lanham, R. A. (1993). The Electronic Word: Democracy, Technology, and the Arts. University of Chicago Press.